بسم اللہ الرحمن الرحیم

رباعیات باباطاهر

۱ دردیست اجل کہ نیست درمان او را ۱
بر شاہ و وزیر ہست فرمان او را
شاہی کہ بحکم دوش کرمان می خورد
امروز ہمی خورند کرمان او را

۲ کارم ہمہ نالہ و خروش است امشب ۲
نے صبر پدید است و نہ ہوش است امشب
دوشم خوش بود ساعتی پنداری
کفارۂ خوشدلی دوش است امشب

۳ تہ کہ ناخواندۂ علم سموات ۳
تہ کہ نابردۂ پی در خرابات
تہ کہ سود و زیان خود ندونی ......
بمردون کے رسی ہیہات ہیہات

۴ وحی است مرا گفت که درین چه شک است ۴
کاصطبل تو از زاویہ ہائے فلک است
نہ آب دران نہ سبزہ کاہ و نہ جو
این جائے ستور نیست جائے ملک است

۵ بیتہ یارب بہ بستان گل مرویاد ۵
اگر رویاد ہرگز نرگس مست مبویاد
بیتہ گردل بخندہ لب کشایہ
رخش از خون دل ہرگز مشویاد

۶ ز دست دیدہ و دل ہر دو فریاد ۶
کہ ہر چہ دیدہ وینہ دل کند یاد
بسازم خنجری نیشش ز پولاد
زنم بر دیدہ تا دل گردہ آزاد

٧ جره بازی بدم رفتم به نخچیر
سیه چشمی بزد بر بال مو تیر
برو غافل مچر در کوهسارون
هراون غافل چره غافل خوره تیر

٨ مو آن رندم که نامم بی قلندر
نه خون دیرم نه مون دیرم نه لنگر
چو روز آیا بگردم گرد گیتی
چو شو گرده به خشتی وانهم سر

٩ ز دل نقش جمالت در نشی یار
خیال خط و خالت در نشی یار
مژه سازم بگرد دیده پرچین
که خون ریزه خیالت در نشی یار

۱۰ موکلہ سر در بیابونم شو دروز ۱۰
سرشک از دیدہ باروخم شو دروز
نہ تو دیرم نہ جیانوم می کرد درد
همی خودم کہ نالونم شو دروز

۱۱ خداوندا ازین زارم ازین دل ۱۱
شو و روزان در آزارم ازین دل
زبس نالیدم از نالیدنم کس
زموبستون کہ بیزارم ازین دل

۱۲ هوام آن آذرین مرغے کہ درحال ۱۲
بسوجم نالم ار بسم زنم بال
مصوّر گر کشہ نقشم بہ دیوار
بسو جسم خونہ از تاثیر تمثال

١٣ مگر شیر و پلنگی ای دل ای دل ١٣
بمو دایم بجنگی ای دل ای دل
اگر دستم فتی خونت وریژم
ببینم تا چه رنگی ای دل ای دل

١٤ دلا پوشم ز هجرت جامه نیل ١٤
کشم بار غمت چون جامه بر ذیل
دم از هجرت زنم چون دم صبح
ازین دم تا دم صور سرافیل

١٥ مو از قالو بلی تشویش دیرم ١٥
گنه از برگ داران بیش دیرم
چو فردا نومه خونون نومه خونن
مو در کف نومه سر در پیش دیرم

۱۶ خداوندا که پوشم یا که نوشم ۱۶
مژه پر اشک خونین تا که نوشم

همه کز دربران سوته آییم
تو کم از دربرانی وا که پوشم

۱۷ بایین بی آشیانی برکیاشم ۱۷
بایین بی خانمانی برکیاشم

همه از دربران سوته آییم
ته گر از دربرانی برکیاشم

۱۸ بوره سوته دلون گردهم آییم ۱۸
سخن واهم کریم غمها کشاییم

ترازو آوریم غمها بسنجیم
هر آن سوته تریم سنگین تر آییم

۱۹ بوره سوته دلون هون تا بنالیم ۱۹
زهجران گل رعنا بنالیم
بشیم با بلبل شیدا به گلشن
اگر بلبل ننالد ما بنالیم

۲۰ هو آن بحرم که در ظرف آمدستم ۲۰
هو آن نقطه که در حرف آمدستم
به هر الفی الف قدی برآیه
الف قدم که در الف آمدستم

۲۱ بروی دلبری گر مایلستم ۲۱
مکن منعم گرفتار دلستم
خدارا ساربون آهسته میران
که هو وامانده آن قافلستم

۲۲ دو زلفونت کشم تار ربابم ۲۲
چه می‌خواهی ازین حال خرابم
تو که با مو سر یاری نداری!
چرا هر نیمه شو آیی بخوابم

۲۳ بوره یک شو منور کن وثاقم ۲۳
مهل در محنت روز فراقم
بجفت طاق ابروی تو سوگند
که مو جفت غمم تا از تو طاقم

۲۴ اگر آیی بجانت وا نوازم ۲۴
وگر نایی ز هجرانت گدازم
هر آن دردی که داری بر دلم نه
بمیرم یا بسوجم یا بسازم

۲۵ بشنم واسشم ازین عالم بدرشم ۲۵
بشنم از چین و ماچین دیرتر شم
بشنم از حاجیان حج به پرشم
که این دیرے بسر یا دیرتر شم
۲۶ خرم آنان که هر زابان ته وینن ۲۶
سخون دا ته کرن دا ته نشینن
گرم پاسے ته بے کاهم ته وینشم
نشم آلون بو نیم که ته وینشن
۲۷ اگر مستان نبستیم از ته ایمون ۲۷
وگر لے پاو دستیم از ته ایمون
اگر گورو ترسا از مسلمون
بهر ملت که هستیم از ته ایمون

۲۸ نوائے نالۂ غم اندوختہ ذولنو ۲۸
عیار زرِ خالص پوختہ ذولنو
بورہ سوختہ دلوں واہم بنالیم
کہ حالِ سوختہ دل . دِل سوختہ ذولنو

۲۹ ولے دیرم کہ بہبودش نمی بو ۲۹
نصیحت می کرم سودش نمی بو
بباذش می دہم نشّش می بردہ باذ
بر آتش می نہم دوذش نمی بو

۳۰ ز گشتِ خاطرم جز غم نہ رویو ۳۰
ز باغم جز گلِ ماتم نہ رویو
ز صحرائے دلِ بے حاصلِ مو
گیاہ ناامیدی ہم نہ رویو

۳۱ نسیمے کز بن آں کاکل آید ۳۱
مرا خوشتر ز بوئے سنبل آید
بہ شب گیرم خیالش را در آغوش
سحر از بسترم بوئے گل آید

۳۲ ببینہ اشکم ز مژگانِ تر آید ہرادو ۳۲
ببینہ نخل امیدم بے بر آید
ببینہ در کنج تنہائی شب و روز
نشینم تا کہ عمرم بر سر آید

۳۳ بلا یہ دل بلا یہ دل بلا یہ ۳۳
گنہ چشموں کروں دل مبتلا یہ
اگر چشموں نہ وینن روئے زیبا
چہ زونو دل کہ خوبوں در کجا یہ

۳۴ بعالم همچو مو پروانهٔ نه ۳۴
جهان را همچو مو دیوانهٔ نه
همه یاران و موروں لانه دیرن
من بیچاره را ویرانهٔ نه

۳۵ اگر دل دلبره دلبر چه نومه ۳۵
دگر دلبر دله دل از چه نومه
دل و دلبر بهم آمیته دیرم
ندونم دل که دلبر کدومه

۳۶ هزارت دل بغارت برده ولیشه ۳۶
هزارانت جگر خوں کرده ویشه
هزاران داغ و نیش از ویشم اشمرت
هنی نشمرته از اشمرده ویشه

٣٧ پریشان سنبلان پرتاومکہ ٣٧
خماریں نرگساں خوناومکہ
وریبی نہ کہ مہرا زما وریسی
وریہ روزگار اشتاومکہ

٣٨ دلت اے سنگدل برمالسوجہ ٣٨
عجب بوہ اگرخارا لسوجہ
بسوجم تا بسوجوم دلت را
درآتش چوب ترتنہا لسوجہ

٣٩ دے دیرم زعشقت گیژوویژہ ٣٩
مژہ بیرہ م زنم سیلابہ خیژہ
دل عاشق مثال چوب تر بے
سرے سوژہ سرے خونابہ ریژہ

۴۰ بلیته یک دم دلم خرم نمونه ۴۰
دگر روی تو وینم غم نمونه
اگر درد دلم قسمت نموین
دلی بی درد در عالم نمونه

۴۱ ته کت نازنده چشمون سر سیایه ۴۱
ته کت بالنده بالا دلربایه
ته کت مشکینه گیسو در قفایه
ابی واجی که سرگردون چرایه

۴۲ دلم از درد تو دائم غمینه ۴۲
ببالین خشتم و بستر زمینه
همین جرمم که موته دوست دیرم
نه هر کت دوست داره حالش اینه

۴۳ خوشا آنان که الله یار شون بی ۴۳
بحمد و قل هو الله کار شون بی
خوشا آنان که دائم در نمازن
بهشت جاودان بازار شون بی

۴۴ کشی موں ار بزاری از که ترسی ۴۴
برانی ار بخاری از که ترسی
مو وا این نیمه دل از کس نترسم
دو عالم دل ته داری از که ترسی

۴۵ هراون باغی که دارش سر بدی بی ۴۵
مدامش باغبان خونین جگر بی
ببایدکندنش از بیخ و از بن
اگر بارش همه لعل و گهر بی

۴۶ دلا راه تو پر خار و خسک بی ۴۶
گذرگاه تو بر اوج فلک بی
گر از دستت بر آیو پوست از تن
بر افکن تا که بارت کمترک بی

۴۷ ز شور انگیزی چرخ فلک بی ۴۷
که دائم چشم زخمم پر نمک بی
دمادم دود آهم تا سماوات
دلم نالان و اشکم تا سمک بی

۴۸ دلی نازک بسان شیشه ام بی ۴۸
اگر آهی کشم اندیشه ام بی
سرشکم گر بود خونین عجب نیست
مو آن دیرم که در خون ریشه ام بی

DUE DATE